

وەزارەتى مۇم و بلوورەچرا

بەختىار كەرىم

باوەرناكەم لەسەر گۆئى ئەم زەوپىيە ولاتىك ھەبىت ئەۋەندەي كوردستان كارەبائى كەم بىت، تەنانەت ناواچەكانى دىكەي عىراقيش لە كوردستان باشتىن، بۇ نمونە لە بەسربە لە رۇزىكدا دوانزە كاژىپى رېبەق كارەبا ھەيە. گوندە دوورەدەستەكانى كۆريايى باكىرىش كارەبایان لە شارەكانى كوردستان زياتره. هاواكتا باوەرناكەم لەسەر ئەم گۆئى زەوپىيە رۇزئىنامەيەك ھەبىت ستوونى تايىبەتى ھەبىت بۇ كارەبا، بەلام ئەۋەندەي من بىزانم لە كوردستان ھەفتەنامە ئاۋىتەن ستوونىكى تايىبەتى ھەيە بۇ كارەبا كە جىڭەي دەستخوشى و مايەي خەمە، لەوانەيە چەندىن رۇزئىنامەي دىكەش گىنگى بەو باسە بدەن.

ھەموو جارييک كە لەگەل دۆستىك لە كوردستان قىسىدەكەم، باسى سەرەكىمان باسى كارەبایي. چما دەبىت چ كىشەيەك جەك لە كەرەستەكانى رۇوناكلەرنەوە، بۇ دانىشتوانى ولاتىك كە ھەندىك لەو دۆستانە بە "تارىكىستان" ناوى دەبەن، گەورەتر بىت؟ ھەندىك جار كە دەلىن تەنها دوو سەعات كارەبامان ھەيە، ئەگەرچى "كافر"ى سەر ئەو كىوانە بۇ خەمە كانيان "پوسولمان" دەبىت، بەلام من جەڭە لە زمانى گالتە هېچ زمانىكى دىكە شىكتابم بۇ دلتەوابىدانەوەيان.

ئەمە جىڭەي خەمىكى گەورەيە، بۇ يېمەش شاياني تىيە يىشتنە، ئەگەرچى لەپاش پىر لە حەوت سال ژيان لەم ولاتە، تەنها دوو كاژىپە كارەبا بىرانم ئەزمۇون كردۇ، دوو كاژىپە كە تىيەر بۇونى لە مەحال دەچۈو، بەلام پىشىر منىش ئەزمۇونى بىكارەباييم كردۇ. لەيدامە كە توورەبۈون تا ئاستى جىنیوдан، بەدوايى ھەموو بىرانتىكى كارەبادا دەهات. ھەندىك جار ئەو كەسەمان تاوانىبار دەكىد كە بەرپرسە لە بىرىنى كارەبا، ھەندىكى دىكە بەرىيەبەرى كارەبا، يان خودى وەزىز. بەلى خودى وەزىرمان تاوانىبار دەكىد!

لە يەكىك لەو گفتۇرگۇز دوورەدرىيەندا دەربارەي كارەبا لەگەل ھاۋىيەكىدا، كار گەيشتە ئەۋەي ناوى "وەزارەتى كارەبا"مان گۇپى "وەزارەتى مۇم و بلوورەچرا، ئەگەرچى من "وەزارەتى مۇم و پلىيە" م پى باشتىر بۇو، بەلام ھاۋىيەكەم ناچارى كىرىم كە وەزارەتى مۇم و بلوورەچرا پەسەند بىكەم، چونكە بەدىدى ھاۋىيەكەم رۇمانسىتىرە. ھاۋىيەكەم بەتەسوھۇ پىيىگۇتە كە گوایا من "نووسەر" م، پىتىيەتىك لەسەر ئەو بىنۇسىم و دوو پىشىنياربىكەم بەم شىۋىيەي خوارەوە:

يەكەم: بىرىنى كارەبائى كۆئى كوردستان بەتەواوى و بەيەكچارى و بۇ ھەتاهەتايە.

دووەم: گۆرىنى ناو و ئەركەكانى وەزارەتى كارەبا بۇ "وەزارەتى مۇم و بلوورەچرا" و كاركىدىن بۇ دابەشكەرنى مۇم، پلىيە، شقارتە، فتىلە، ئەلەترييک، لۆكىس، چراوگ و بلوولەرەچرا لەگەل "بایىيەكە" دا.

گەلۇ چى لەو رۇمانسىتىرە وەزارەتىكىمان ھەبىت بەناوى وەزارەتى مۇم و بلوورەچراوە؟ خۇ ئەگەر خويىنەران پىشىنيارى باشتىريان ھەيە، دەتوانن ئاراستەي وەزارەتى كارەبائى بىكەن، دەلىيام لەم بىكارەبايىيەدا ئەۋەندە دەستىبەتالىن كە كاتىيان ھەيە بۇ گوئىگەتن لە پىشىنيارەكانمان.

19/10/2006

ئۆكسفورد/ئىنگلەند